

»PISANJE JE BILO MOJ BEG IZ NOROSTI, KI NAS JE OBDAJALA«

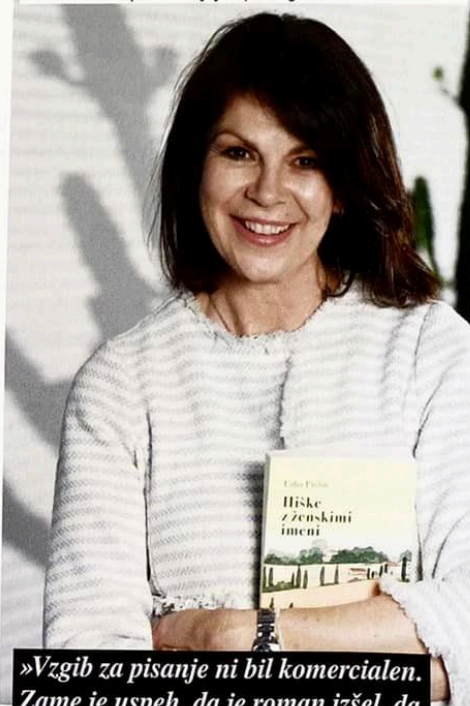

Lidia Pavlin, partnerica in izvršna direktorica agencije za komuniciranje Nicha, na predstavitvi svojega romanesknega prvenca *Hiške z ženskimi imeni*.

#Simona Kruhar Gaberšček

—V romanu *Hiške z ženskimi imeni* prehajate med različnimi zgodovinskimi obdobji in vidi se, da ste se temeljito lotili preučevanja zgodovine na območju naše nekdanje skupne države, kjer se odvija zgodba. Koliko časa ste potrebovali, da ste raziskali vse, kar ste potrebovali za ubeseditev zgodbe? Kako dolgo je sicer trajalo, da je roman ugledal luč sveta?

Res je bilo kar nekaj raziskovanja. Kljub internetu, ki naj bi nam nudil odgovore na dlani, ni šlo hitro. Podatke je treba primerjati in iskanje enega podatka te običajno odpelje daleč stran, v drugo zanimivo tematiko. Kot otrok sem preživljala počitnice v Liki na Hrvaškem in o Ličanih in njihovih značajih kroži mnogo zabavnih zgodb. Da bi jih še bolje spoznala, sem sama preživela dva vikenda v Liki, iskala sledi v muzeju v Otočcu (mesto v Ličko-senjski županiji, op. p.), pa v vasi Smiljan, kjer je čudovit muzej, posvečen Nikoli Tesli. Slednji me s svojo genialnostjo in nedoumljivostjo kar malo obseda, zato je našel tudi mesto v romanu. Na koncu pa sem največ navdih našla med običajnimi ljudmi in v knjigarni. Pod roke mi je prišla knjiga *Lika od pamtvika*, zbirka zgodb, ki na najboljši možen način predstavljajo tipičnega Ličana.

»Vzgib za pisanje ni bil komercialen. Zame je uspeh, da je roman izšel, da sem si ga upala natisniti in spraviti na police,« pravi avtorica.

LIDIA PAVLIN, KI SKUPAJ S SESTRO MARJETO KIRN KLJAJIČ VODI AGENCIJO ZA KOMUNICIRANJE NICH, JE NEDAVNO IZDALA SVOJ ROMANESKNI PRVENEK *HIŠKE Z ŽENSKIMI IMENI*. KOT PRAVI, SI JE OD NEKAJ ŽELELA NAPISATI ROMAN, A JE NAKLJUČJE HOTELO, DA JE NAJPREJ ZAČELA PISATI OTROŠKE ZGODBICE ZA VNUKINJI, KI SO NALETELE NA LEP SPREJEM. TO JE BILA MOČNA SPODBUDA ZA NJEN PRVI ROMAN, HVALNICO NEVERJETNI MOČI ŽENSK.

V romanu *Hiške z ženskimi imeni* spremljamo tri generacije med seboj zelo različnih žensk, ki se vsaka na svoj, odločen način spoprijemajo z izzivi, pred katere jih postavlja življenje. Kot je zapisala recenzentka Vesna Sivec Poljanšek, gre za nežno hvalnico ljubezni in moči žensk, ki ne bo nikogar pustila ravnodušnega. Njenim besedam lahko le pritrdimo, saj gre za resnično prijetno in nepretenciozno pisanje, ki vas bo prav pogrelo in v vas vzbudilo željo, da takoj pokličete svojo najboljšo prijateljico. Lidia Pavlin smo med drugim povprašali, v kolikšni meri gre za avtobiografsko knjigo, koliko raziskovanja zgodovinskih dogodkov je zahtevala in kako jo bo pospremila med slovenske bralce – morda pa tudi tuje, če ji bo veselje naklonjeno, kot pravi.

—Kdaj ste v sebi odkrili pisateljsko žilico? Se je to začelo z otroškimi pravljicami ali pa se je želja po romanu za odrasle v vas porodila že pred časom?

Vedno sem si želela napisati roman. V mladosti sem bila pravi knjižni molj. Knjige vseh vrst in zvrsti so mi razvemale domišljijo. Pozneje pa potovanja, dogodivščine, pripovedovanja starejših. Vse to se je kopičilo v meni. Prvi roman sem začela pisati že v srednji šoli. Pa ni šlo, ni še bil pravi čas. Zgodil se je študij, zgodil se je zakon, dve hčeri, ločitev, skrb za eksistenco, pa že vnukinji. Ko sem dobila prvo vnukinjo, je prišla nenadna, močna želja, da ji posvetim zgodbo. Nato še eno. In še eno. Trenutno so v zbirki tri zgodbe, vse so v slovenskem in angleškem jeziku, v pripravi pa sta že četrta in peta slikanica. O pisanju za otroke nisem prej nikoli razmišljala. Pa se je na koncu zgodilo prej kot roman. Slikanice so lepo sprejete in so mi dale spodbudo, da sem se končno lotila romana, ki je tako dolgo spal v meni.

Preden je šel roman v lekturo, sem ga po nasvetu prijateljice, ki je že uveljavljena pisateljica, dala v pregled strokovnjaku. Ta je najprej pohvalil moj prvenec, nato pa skoraj na vsaki strani naredil zaznamek, kaj in kako bi lahko zapis popravila, izboljšala. Med drugim me je ves čas opozarjal, da moram preveriti letnice in zgodovinska dejstva. Še zlasti pri liku Lucije, katere pripoved sega sto let nazaj. Sama sem otrok socializma in tega obdobja se še zelo dobro spomnim.

V resnici ne vem, koliko časa je trajalo ustvarjanje. Prvič sem sedla za računalnik avgusta 2016, ko se začne zgodba. Vendar je sedel vsaj dvoletni premor. Pa še pisanje slikanic. Morda so minila celo tri leta, preden sem zares nadaljevala. In potem sta se zgodili leti, ki sta nas zaznamovali kot nobeno obdobje doslej. Pisanje je bilo moj beg iz norosti, ki nas je obdajala. Lansko poletje sem skoraj v celoti prebila na Krku, kjer se zgodba dogaja, in večino časa pisala. Pa brisala. Popravljala. Pa spet pisala.

—Tisti, ki vas vsaj malce poznajo, tudi kot partnerico in direktorico agencije Nicha, katere zgodbo že dvajset let gradite skupaj s sestro Marjeto Kirn Kljajič, bodo v zgodbi o usodah žensk, ki jih opisujete, prepoznali številne avtobiografske elemente. Ne nazadnje se tudi imeni sester Linde in Margo začenjajo z enakima črkama kot vajini ... Ste si na ta način želeli zapisati tudi vajino zgodbo?

Navdih za pisanje romana je pravzaprav prijateljstvo z deklico, ki je pomembno zaznamovala moje življenje. Žal je prezgodaj odšla. Nisem se ji uspela zahvaliti za vse, kar je naredila zame. Danes vem, da ni pričakovala zahvale in da je vse, kar mi je podarila, prišlo iz njenega srca, brez kakršnih koli pričakovanj. Ko sem dobila prvo vnukinjo, me je prešinila ideja, da bi preko nje izpovedala zgodbo o svoji prvi, nikoli pozabljeni prijateljici. Tako je nastala prva slikanica z naslovom *Čarobna hiška babice Linde*. Vzporedno se je rojevala ideja, da bi svoji prvi prijateljici v zahvalo v romanu posvetila hiško z njenim imenom. Potem pa je število hišk kar raslo. Žensk, ki so pomembno zaznamovale moje življenje, je še za veliko hišk, za vsaj še en roman. Vendar za zdaj še ne razmišljam o tem. Hvaležna sem, da so se na moji poti našle učiteljice, mentorice, angeli, dobre vile, ki so v romanu dobile svoje hiške. In da, ena od hišk je posvečena moji sestri, s katero imava čisto svojo sestrsko zgodbo. Sva čisto običajni sestri, ki se tudi skregata. Ko sva bili mlajši, sva se tudi zlasali, ali pa me je, ker ji nisem dala žvečilnega gumija Bazooka, preprosto

zabrisala v sneg, iz katerega se nisem mogla sama skobacati (smeš). Sva pa zelo navezani druga na drugo in kljub razlikam v značajih – ali pa prav zaradi njih – sva v tandemu najboljša kombinacija. Oblikovalec, ki je delal v agenciji, naju je označil za najboljšo poslovno kombinacijo »good guy« in »bad guy«. Pa sami ugotovite, katera je *bad guy* (smeš).

Linda iz romana na otoku Krk gradi letovišče s petimi hiškami, ki jih poimenuje po ženskah, ki so najbolj zaznamovale njeno življenje. Tudi vi imate družinsko hišo na Krku – bo tudi na vašem posestvu morda nastalo butično turistično naselje?

To je pa najbolj pogosto vprašanje vseh, ki so knjigo prebrali. Ali res obstajajo hiške oziroma ali bodo? Odgovor je ne in ne. Hišk ni in jih tudi ne bo. Otok Krk mi je sicer izredno ljub, je praktično moj drugi dom. Pred tridesetimi leti smo prišli zaradi zdravstvenih težav mlajše hčerke in ostali. Na nek način se počutim »bodula«, kot rečejo otočanom. V klubu IBW (Island Business Women) sodelujem s poslovnimi ženskami na otoku. Čeprav so moški pomembni v mojem življenju, me slednje spet in spet vrača v ženske kroge in čutim, da smo ženske zares močne, kadar se brezpogojno in iz srca podpiramo.

V romanu se resničnost prepleta s fikcijo. Bralcu je prepuščeno, da se odloči, kaj je res in kaj plod domišljije. Za hiške zagotavljam, da so samo v moji domišljiji. Res je, da sem dolga leta v sebi gojila željo, da bi se na stara leta ukvarjala s turizmom. Veliko potujem, rada se učim tujih jezikov, brez težav navezujem stike in v svoji romantični predstavi sem dolgo nosila sliko posesti, na

kateri gostim dobre ljudi z vsega sveta. Romantična iluzija se je sesula na potovanju po Novi Zelandiji, kjer sva z možem opažala, da veliko motelov in gostišč vodijo starejši, upokojeni pari, ki pa so bili videti zdelani, utrujeni, nezadovoljni in so vsi po vrsti tarnali, da tako še niso garali, niti na farmah ne.

Knjigo ste izdali v samozaložbi oz. je izšla pri vaši agenciji. Kako jo nameravate promovirati, da bo našla pot do čim več bralcev? Na kakšen odziv je sicer naletela do zdaj?

Zelo dobro vprašanje. Želim si, da bi imela dober odgovor, a ga nimam. Vse življenje delaš v komunikacijah, gradiš ugledne blagovne znamke, ki na koncu dneva prodajajo, potem pa se znajdeš pred vprašanjem, kako promovirati in prodati svojo knjigo. V resnici na to sploh ne pomisliš, dokler ne izide.

Kot rečeno, vzgib za pisanje ni bil komercialen. Zame je uspeh, da je roman izšel, da sem si ga upala natisniti in spraviti na police. Ne vem, kako čutijo poklicni pisatelji ali kako so čutili, preden je izšlo njihovo prvo delo. Sama sem bila močno v dvomih. Spraševala sem se, ali znam pisati, ali znam zanimivo pisati, ali bo moje pisanje pritegnilo bralce, ali bo sploh komu všeč ... Potem pa sem si nekega dne rekla, da vse to ni pomembno, da pišem zase in da bo delo poklon posebnim ženskam v mojem življenju.

Zdaj, ko je knjiga tu in so odzivi zares neverjetni, pa so tudi želje zrasle. Prejela sem kopico čudovitih, toplih, pozitivnih, čustvenih komentarjev, ki jih bom vključila med recenzije, ko bo knjiga doživela ponatis.

Kar zadeva prodajne kanale, pa so vedno dobrodošli nasveti marketinških strokovnjakov (smeš). Sebe je najtežje promovirati. Še posebej, ker se branim družbenih omrežij. Po petih letih abstinence sem se vrnila na Facebook zaradi svoje vloge v gibanju All ladies league, nimam pa Instagrama. Vem, grozno (smeš). Pred kratkim je nastala čisto moja spletna stran lidiapavlin.com, za katero pa nihče ne ve. Prepričana sem, da bo število obiskovalcev drastično naraslo po tej objavi (smeš). Distribucijo romana je prevzela založba Primus in z njihovo promocijo in s prodajo do zdaj sem zadovoljna.

Ali nameravate knjigo izdati tudi v hrvaškem jeziku, saj bi se z njo verjetno lahko poistovetile tudi hrvaške bralke?

Zelo si želim, da bi bila prevedena v hrvaščino in še v štirideset drugih jezikov (smeš). Ampak najprej v hrvaščino. In da bi doživela ekranizacijo. In da bi v filmu igrala z Bradom Pittom (smeš). Šalo na stran. Kako poteka poslovni proces, pa prav tako ne vem. Založništvo je zame nov svet. Opažam, da je na trgu hiperprodukcija knjig. Očitno se iz velike množice ljudi rodi veliko del. Zakaj nekdo uspe, nekdo pa ne – na vse to ne poznam odgovora. Verjetno je, kot pri vsakem poslu, poleg talenta in trdega garanja potreben kanček sreče. In zaupanja, da je čisto vse možno. V knjigi opisujem pastirčka iz Alkimista in lahko potrdim, da njegovo prepričanje drži. Če si nekaj močno želiš, si vse vesolje prizadeva, da se ti želja uresniči. Zato čakam, da se po objavi tega intervjuja usujejo prošnje za prevod v številne jezike, pričakujem pa tudi klic Brada Pitta (smeš).